

Inleidende gids

Hoofdstuk 15
Fontwork gebruiken

Grafische tekstobjecten maken

OpenOffice.org

Auteursrecht

Op dit document is het auteursrecht © 2005 van toepassing. De medewerkers aan dit document staan vermeld in de hieronder weergegeven paragraaf **Auteurs**. U mag het verspreiden zolang u zich houdt aan de voorwaarden van ofwel de GNU General Public License versie 2 of later (<http://www.gnu.org/licenses/gpl.html>), óf de Creative Commons Attribution License, versie 2.5 of later (<http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/>).

Alle handelsmerken vermeld in deze gids behoren toe aan hun rechtmatige eigenaren.

Auteurs

Agnes Belzunce
Daniel Carrera
Iain Roberts
Jean Hollis Weber
Peter Kupfer

Reacties

Onderhouden door: Agnes Belzunce: AgnesB@openoffice.org
Gelieve alle commentaar of suggesties over dit document te richten aan:
authors@user-faq.openoffice.org

Woord van dank

Dank aan Daniel Carrera die mij aanmoedigde om met nieuwe dingen door te gaan.

Publicatiedatum en softwareversie

Gepubliceerd 5 april 2006. Gebaseerd op OpenOffice.org 2.1.

Vertaling

Dick Groskamp

Vertaald in december 2006 – januari 2007

U kunt een bewerkbare versie van dit document downloaden van
<http://oooauthors.org/en/authors/userguide2/published/>

Inhoud

Auteursrecht.....	i
Auteurs.....	i
Reacties.....	i
Woord van dank.....	i
Publicatiedatum en softwareversie.....	i
Vertaling.....	i
Wat is Fontwork?.....	1
De werkbalken van Fontwork	1
Een Fontworkobject maken.....	1
Een Fontworkobject bewerken.....	3
De werkbalk Fontwork gebruiken.....	3
De werkbalk Opmaak gebruiken.....	4
Lijnopties.....	4
Gebiedopties.....	5
Plaatsingopties.....	6
Menuopties gebruiken.....	7
Fontworkobjecten verplaatsen en aanpassen.....	8

Wat is Fontwork?

Met Fontwork kunt u grafische tekstobjecten maken om uw werk wat attractiever te maken. Er zijn vele verschillende instellingen voor grafische tekstobjecten (lijn, gebied, positie, grootte en meer), dus u heeft veel keuze. U zult zeker iets vinden dat bij uw document past.

Fontwork is beschikbaar in elke module van OpenOffice.org (OOo), maar u zult kleine verschillen opmerken in de manier waarop het door elke module wordt weergegeven.

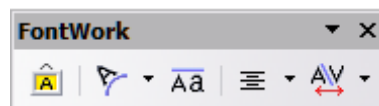
Nieuw in 2.0

Fontwork is in OOo 2.0 ingrijpend veranderd en heeft veel nieuwe mogelijkheden.

De werkbalken van Fontwork

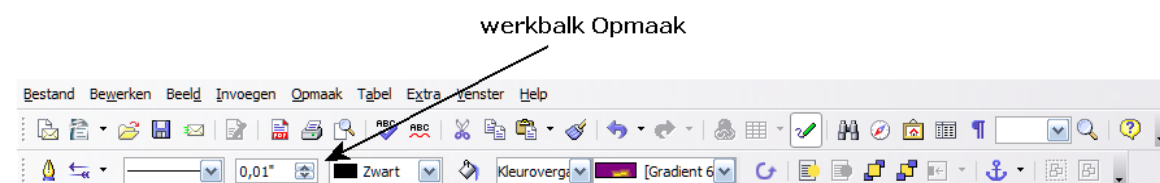
U kunt twee verschillende werkbalken gebruiken voor het maken en bewerken van een Fontworkobject.

- Ga naar **Beeld > Werkbalken > Fontwork**.

Afbeelding 1. De zwevende werkbalk Fontwork

- Als u klikt op een bestaand Fontworkobject verandert de werkbalk **Opmaak** om de opties voor Fontwork weer te geven, zoals in Afbeelding 2. De inhoud van de werkbalk kan verschillen, afhankelijk van de OOomodule.

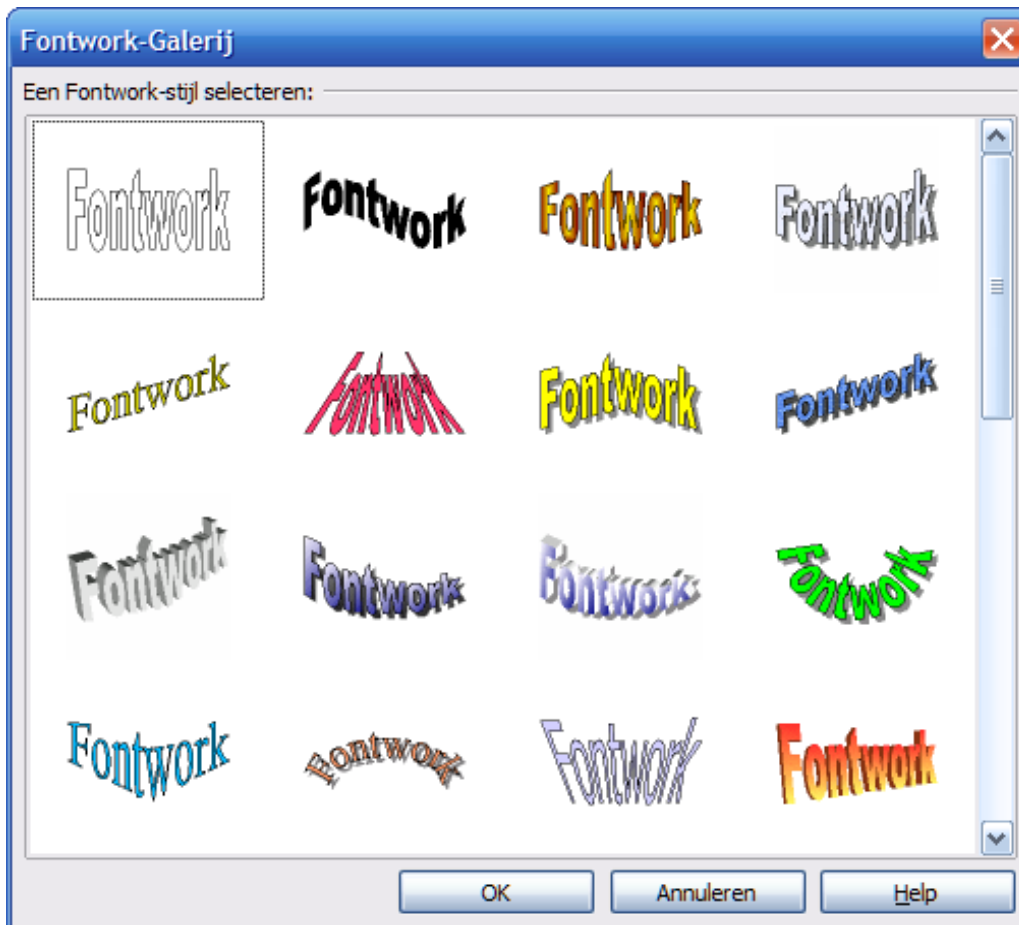

Afbeelding 2. De werkbalk Opmaak in Writer als een Fontworkobject is geselecteerd

Een Fontworkobject maken

- 1) Klik op het pictogram Fontwork-Galerij: op de werkbalk **Tekening** of **Fontwork**. Als de werkbalk **Tekening** niet zichtbaar is, ga naar **Beeld > Werkbalken > Tekening** om hem weer te geven.

- 2) Selecteer een opmaakprofiel voor Fontwork, en klik dan op **OK** in het dialoogvenster **Fontwork-Galerij** (Afbeelding 3). Het Fontworkobject zal in uw document verschijnen. Merk de blauwe vierkanten langs de rand (dit geeft aan dat het object is geselecteerd) en de gele stip op; deze worden besproken in “Fontworkobjecten verplaatsen en aanpassen” op pagina 8.

Afbeelding 3. De Fontwork Galerij

- 3) Dubbelklik op het object om de Fontworktekst te bewerken
- 4) Type uw eigen tekst in plaats van de zwarte “Fontwork”-tekst die over het object verschijnt (Afbeelding 4).

Afbeelding 4. Fontworktekst bewerken

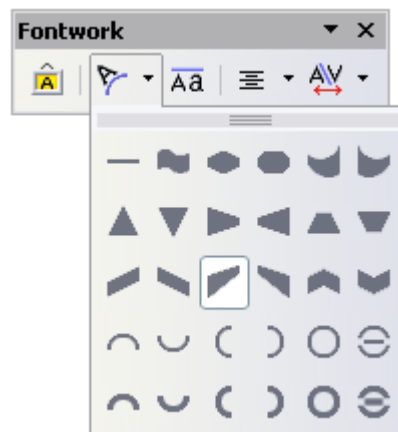
- 5) Klik ergens in een vrije ruimte of druk op *Esc* om uw wijzigingen toe te passen.

Een Fontworkobject bewerken

Nu het Fontworkobject gemaakt is, kunt u enkele van zijn attributen bewerken. U kunt daarvoor de werkbalk **Fontwork**, de werkbalk **Opmaak** of menuopties, zoals beschreven in dit gedeelte, gebruiken.

De werkbalk Fontwork gebruiken

- 1) Klik op het Fontworkobject. De werkbalk **Fontwork** wordt weergegeven (Afbeelding 1). Als u die niet ziet, gaat u naar **Beeld > Werkbalken > Fontwork**.
- 2) Klik op de verschillende pictogrammen om Fontworkobjecten te bewerken:
  - **Fontwork-Galerij**: Voegt een nieuw Fontworkobject aan het document toe.
  - **Fontwork-vorm**: Bewerkt de vorm van het geselecteerde object. U kunt kiezen uit een palet van vormen, zoals getoond in Afbeelding 5.

Afbeelding 5. Werkbalk Fontwork, die het palet met vormen toont

- **Fontwork gelijke letterhoogten**: Wijzigt de hoogte van de tekens in het object. Schakelt tussen normale hoogte (enkele tekens hoger dan andere, bijvoorbeeld hoofdletters, d, h, l en andere) en alle letters met dezelfde hoogte. Zie Afbeelding 6.

Afbeelding 6. Links: normale letters; rechts: gelijke letterhoogten

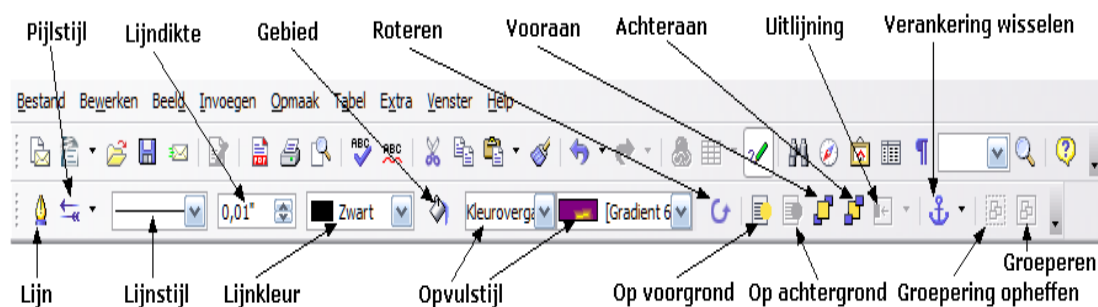
- **Fontwork-uitlijning**: Wijzigt het uitlijnen van de tekens. Keuzes zijn: Links uitlijnen, Gecentreerd, Rechts uitlijnen, Woord uitvullen en Uittrekken uitvullen.
- **Fontwork-tekenafstand**: Wijzigt de tekenafstand en overhang in het object.

De werkbalk Opmaak gebruiken

Laten we doorgaan en het Fontworkobject aanpassen met meerdere attributen.

Klik op het Fontworkobject. De werkbalk **Opmaak** wijzigt om alle opties voor het bewerken van het object te tonen. (Bijvoorbeeld: de in Afbeelding 7 getoonde werkbalk zal verschijnen als u Fontwork in Writer gebruikt.)

Op de werkbalk **Opmaak** heeft u een grote keuze aan opties om uw object aan te passen. Deze keuzes zijn hetzelfde als die voor andere tekenobjecten. U kunt daarover, meer gedetailleerd, lezen in het hoofdstuk, getiteld “Objecten bewerken Deel II”, in de *Draw gids*.

Afbeelding 7. Werkbalk Opmaak met een geselecteerd Fontworkobject in Writer

Lijnopties

Pictogram **Lijn**: Opent een dialoogvenster (Afbeelding 8) met drie tabs: **Lijn**, **Lijnstijlen**, **Pijlstijlen**.

- Gebruik de tab **Lijn** om de meest algemene eigenschappen van de lijn, die rond de karakters van het geselecteerde Fontworkobject lopen, te bewerken. Dit kunt u door uit de vooraf gedefiniëerde attributen te kiezen, inclusief lijnstijlen, lijnkleur en pijlstijlen.
- Gebruik de tabs **Lijnstijlen** en **Pijlstijlen** om de eigenschappen te bewerken van de lijn- en pijlstijlen en om nieuwe stijlen te definiëren.

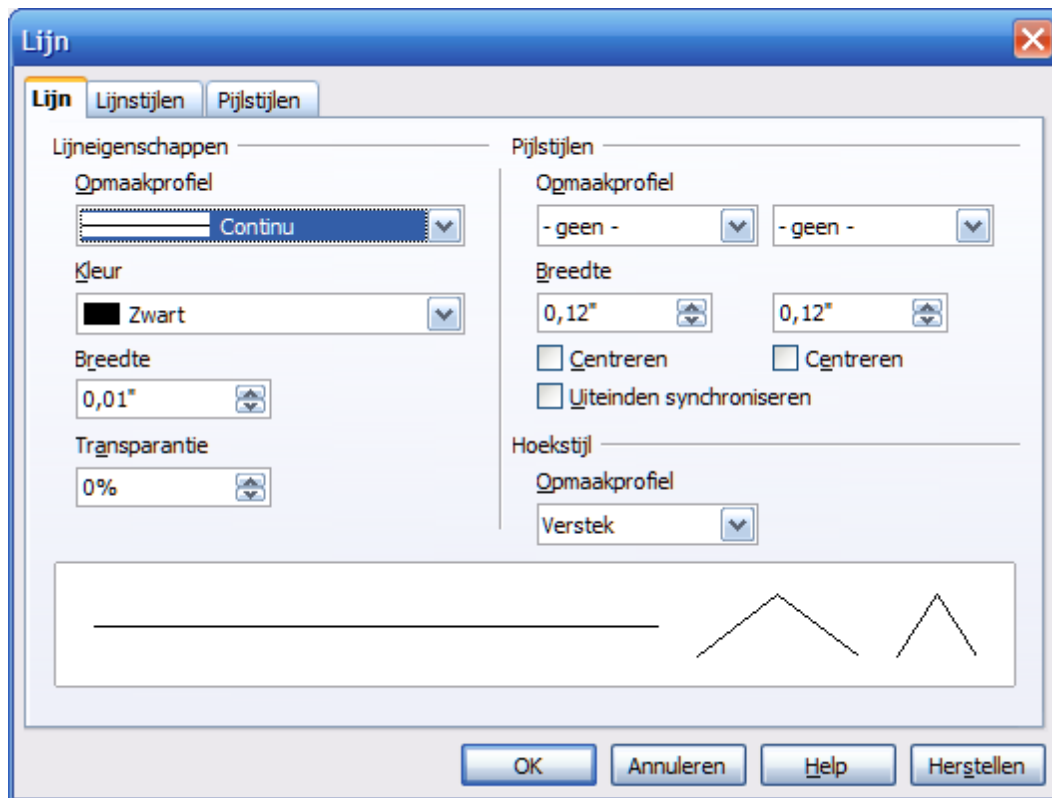
Pictogram **Pijlstijl**: Kies uit de verschillende pijlpunten.

Vak **Lijnstijl**: Kies uit de beschikbare lijnstijlen.

Vak **Lijndikte**: Stel de breedte van de lijn in.

Vak **Lijnkleur**: Selecteer de kleur voor de lijn.

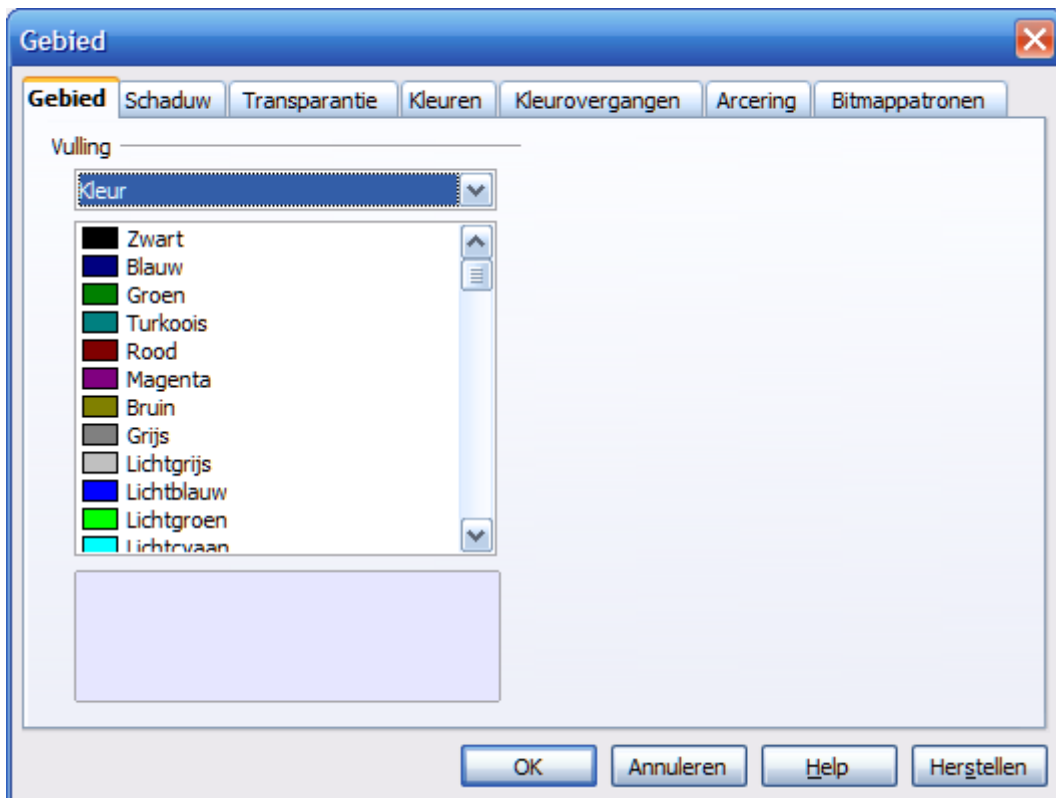
Afbeelding 8. Dialoogvenster voor lijnopties

Gebiedopties

Pictogram **Gebied**: Opent een dialoogvenster (Afbeelding 9) met zeven tabs: **Gebied**, **Schaduw**, **Transparantie**, **Kleuren**, **Kleurovergangen**, **Arcering**, **Bitmappatronen**.

- tab **Gebied**: Kies een kleur, bitmap-, kleurovergang- of arcerings-patroon uit de gedefiniëerde lijst om het geselecteerde object te vullen.
- tab **Schaduw**: Stel de eigenschappen voor de schaduw van het geselecteerde object in.
- tab **Transparantie**: Stel de eigenschappen voor de transparantie van het geselecteerde object in.
- tab **Kleuren**: Pas de beschikbare kleuren aan of voeg nieuwe toe zodat deze verschijnen op de tab **Gebied**.
- tab **Kleurovergangen**: Pas de beschikbare kleurovergangen aan of voeg nieuwe toe zodat deze verschijnen op de tab **Gebied**.
- tab **Arcering**: Pas de beschikbare arceringen aan of voeg nieuwe toe zodat deze verschijnen op de tab **Gebied**.
- tab **Bitmappatronen**: Maak eenvoudige bitmappatronen en importeer bitmappatronen, om ze beschikbaar te maken op tab **Gebied**.

Vakken **Opvulstijl**: Selecteer het type voor de vulling van het geselecteerde object. Gebruik het pictogram **Gebied** voor meer gedetailleerde instellingen.

Afbeelding 9. Dialoogvenster voor gebiedopties

Plaatsingopties

Pictogram **Roteren**: Roteer handmatig het geselecteerde object door met de muis het object te verslepen.

Pictogram **Op voorgrond**: Plaatst het geselecteerde object vóór alle andere.

Pictogram **Op achtergrond**: Plaatst het geselecteerde object achter alle andere.

Pictogram **Vooraan**: Verplaatst het geselecteerde object naar vóór de tekst.

Pictogram **Achteraan**: Verplaatst het geselecteerde object naar achter de tekst.

Pictogram **Uitlijning**: Past de uitlijning van de geselecteerde objecten aan.

Pictogram **Verankeringswisselen**: Schakelt tussen de verankeringsopties:

- Aan pagina - Het object behoudt dezelfde positie ten opzichte van de paginamarges. Het verplaatst niet als u tekst toevoegt of verwijdert.
- Aan alinea - Het object is verbonden met een alinea en verplaatst zich met die alinea. Het kan in de marge of op een andere locatie geplaatst worden.
- Aan teken - Het object is verbonden met een teken, maar staat niet in het tekstverloop. Het verplaatst zich met de alinea, maar mag in de marge of op een andere locatie geplaatst worden. Deze methode komt vrijwel overeen met het verankeren aan een alinea.
- Als teken - Het object is in het document geplaatst als elk ander teken en verplaatst zich met de alinea als u tekst vóór het object invoegt of verwijdert.

Pictogram **Groepering opheffen**: Heft de groepering van de geselecteerde objecten op, zodat u ze individueel kunt beheren.

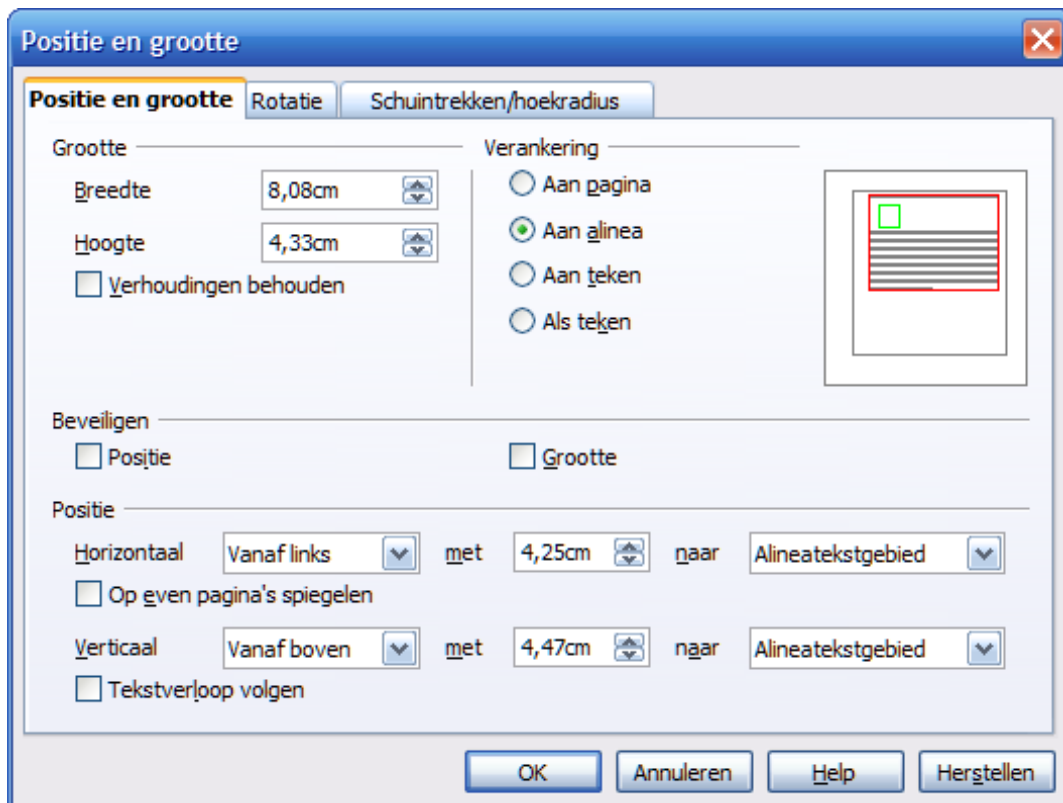
Pictogram **Groeperen**: Groepeert de geselecteerde objecten, zodat u ze kunt beheren als één enkel object.

Menuopties gebruiken

U kunt enkele van de keuzes uit het menu **Opmaak** gebruiken om geselecteerde Fontworkobjecten te verankeren, uit te lijnen, te schikken, te groeperen, tekst om ze heen te laten lopen of om ze horizontaal en verticaal te spiegelen.

U kunt ook, door rechts te klikken op een Fontworkobject, veel van diezelfde opties kiezen uit het contextmenu. In aanvulling daarop geeft het contextmenu ook snel toegang tot de dialoogvensters **Lijn**, **Gebied**, **Tekst**, **Positie en grootte**. De dialoogvensters **Lijn** en **Gebied** worden beschreven op de pagina's 4 en 5. Het dialoogvenster **Tekst** biedt slechts een paar opties voor Fontworkobjecten en wordt hier niet besproken.

In het dialoogvenster **Positie en grootte** (Afbeelding 10), kunt u exacte waarden voor de grootte en positie invoeren. Voor meer informatie, zie de *Draw gids*.

Afbeelding 10. Dialoogvenster Positie en grootte

Fontworkobjecten verplaatsen en aanpassen

Als u een Fontworkobject selecteert, verschijnen acht blauwe vierkantjes (ook wel *handvaten* genoemd) rond de randen van het object, zoals getoond in Afbeelding 4. U kunt aan deze handvaten slepen om de grootte van het object te veranderen.

Ook verschijnt een gele stip in het object. Deze stip kan behoren tot de rand van het object, maar kan ook ergens anders staan; zie Afbeelding 11 voor een voorbeeld. Als u met de muisaanwijzer over die gele stip gaat, verandert de aanwijzer in het symbool van een handje. U kunt de stip in verschillende richtingen slepen om het object schuin te trekken.

Afbeelding 11. Gele stip

Door met de muisaanwijzer over andere delen van het object te gaan verandert de aanwijzer in het normale symbool om het object naar een ander deel van de de pagina te slepen.

Voor precieze controle over de plaats en grootte van het object, gebruikt u het dialoogvenster **Positie en grootte** (Afbeelding 10).